

سید

نستکین
و...

دانشگاه تربیت مدرس

دانشکده پزشکی

پایان نامه :

جهت اخذ دانشنامه کارشناسی ارشد مدرسی

آموزش پرستاری (داخلی - جراحی)

موضوع :

بررسی میزان تاثیر هیپوترمی در پیشگیری از آلپوسی در

بیماران مبتلا به سرطان تحت ..

شیمی درمانی

استاد راهنما :

جناب آقای فضل ... احمدی

اساتید مشاور :

جناب آقای دکتر حاجی زاده - جناب آقای عیسی محمدی

نگارش :

علی محمدپور

۱۳۷۲

۱۷۲۲۵

تقدیم به :

"روح بلند پدر بزرگوارم"

تقدیم به مادر مهربانم :

" اولین معلم و راهبرم در طول زندگی ، او
که اسوه صبر و استقامت بوده و با صفای
باطن و قلبی آکنده از محبت بهترین ایام
زندگی خویش را وقف به تعالی رساندن
فرزندانش نموده است . . "

" الهی آسمان آبی زندگیم را خالی از خورشید
پر فروغش مساز . . "

تقدیم به برادر عزیزم و خانواده محترمش :

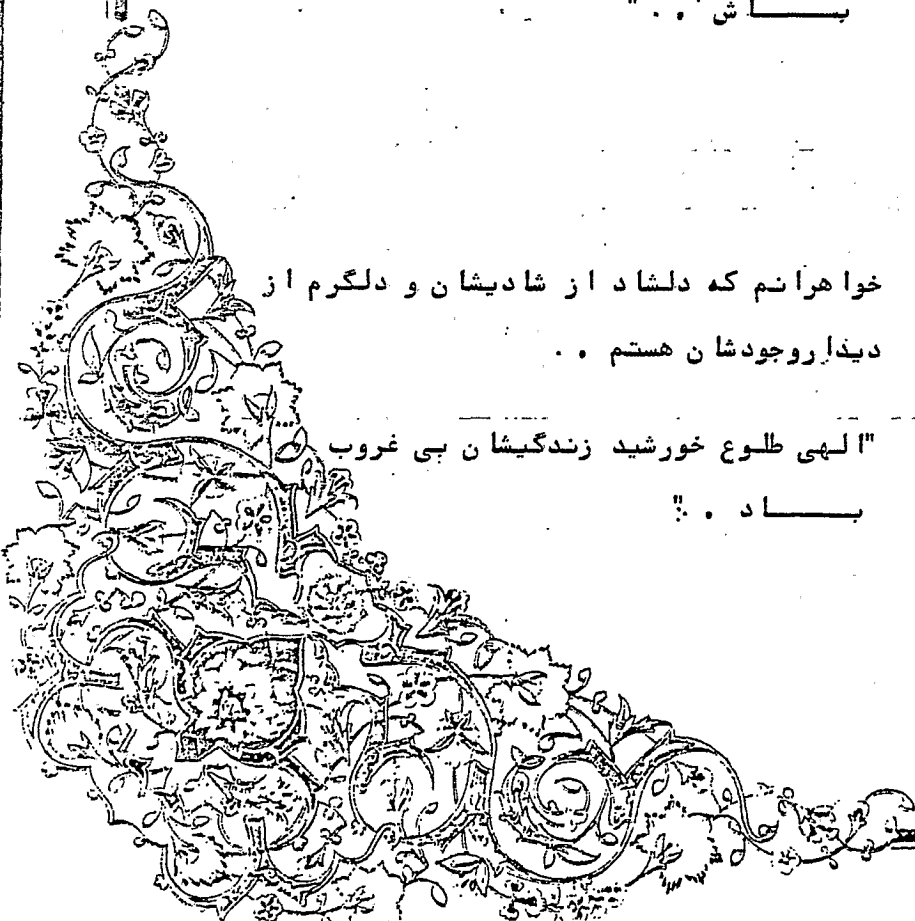
چه زحمتهای که برایم متحمل شدند و چه
راهنماییهای ارزندهای که در طول سالهای
تحصیل توشه راهم ساختند. برآستی که آسمان
نیلی قلب پر مهرشان بیآفاق و دریای عمیق
محبت و ایثارشان بی ساحل است. و بیه دو
شکوفه تازه روئیده زندگیشان " امیرومژگان "
که با دیدارشان نشاط می یابم . .
" خدایا این غنچه های زیبا را خود باغبان
باش . . "

و تقدیم به :

خواهرانم که دلشاد از شادیشان و دلگرم از
دیدار وجودشان هستم . .

" الهی طلوع خورشید زندگیشان بی غروب
باد . . "

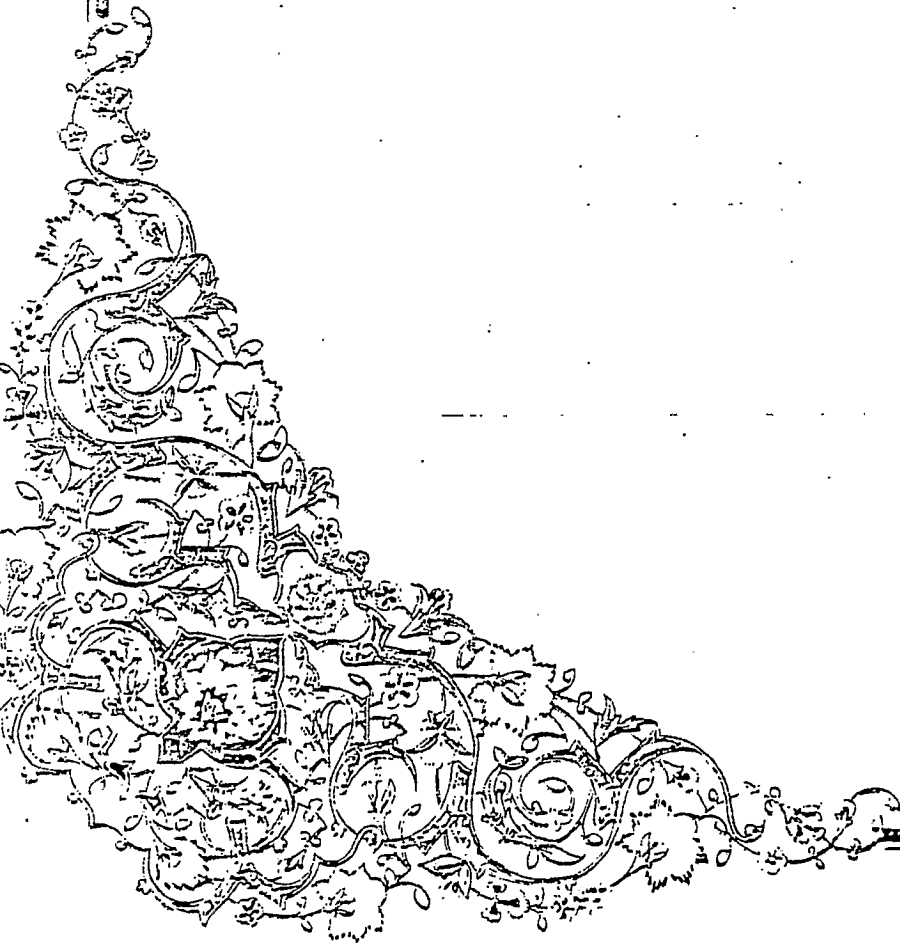

تقدیم به همسر-صبورم :

روشنی بخش زندگی ام ، او که صفا و محبتش
زندگیم را حیاتی نو بخشیده ، براستی
که همدلی و همکاریش در انجام این
پژوهش را هگشای مشکلاتم بود . .

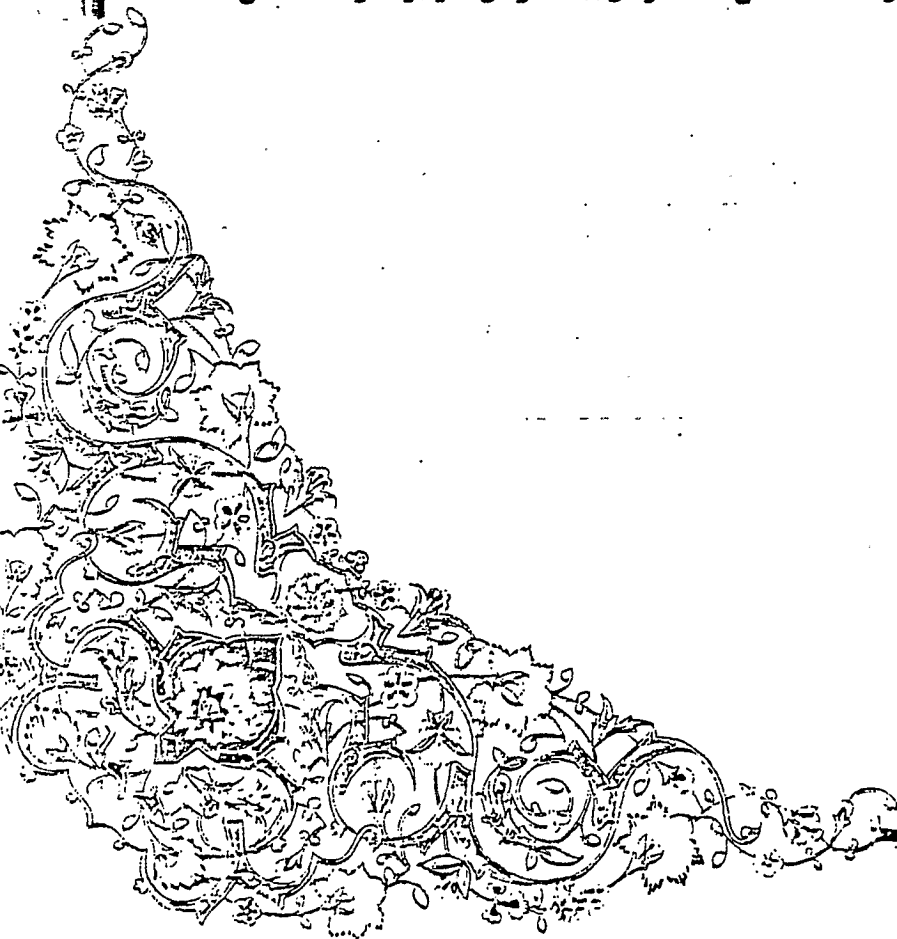
" الهی بهار زندگیش را پاییزی مباد . "

تقدیم به :

- تمامی آنها که دوستان دارم ، بخاطر
محبتها یشان ، زحماتشان و تشویقها یشان .
- تمامی آنها که وجودشان مشعل فروزان هدایتی
در کسب دانشم بوده و از نتیجه علم آنان
بهره ای وافر برده ام . . .
- تمامی آنها که تلاش انسانی و پی گیری
اندگی از رنج گران بیماران محروم می کناهد . .
- و به تمامی بیماران «بیماران عزیز سرطانی» . .

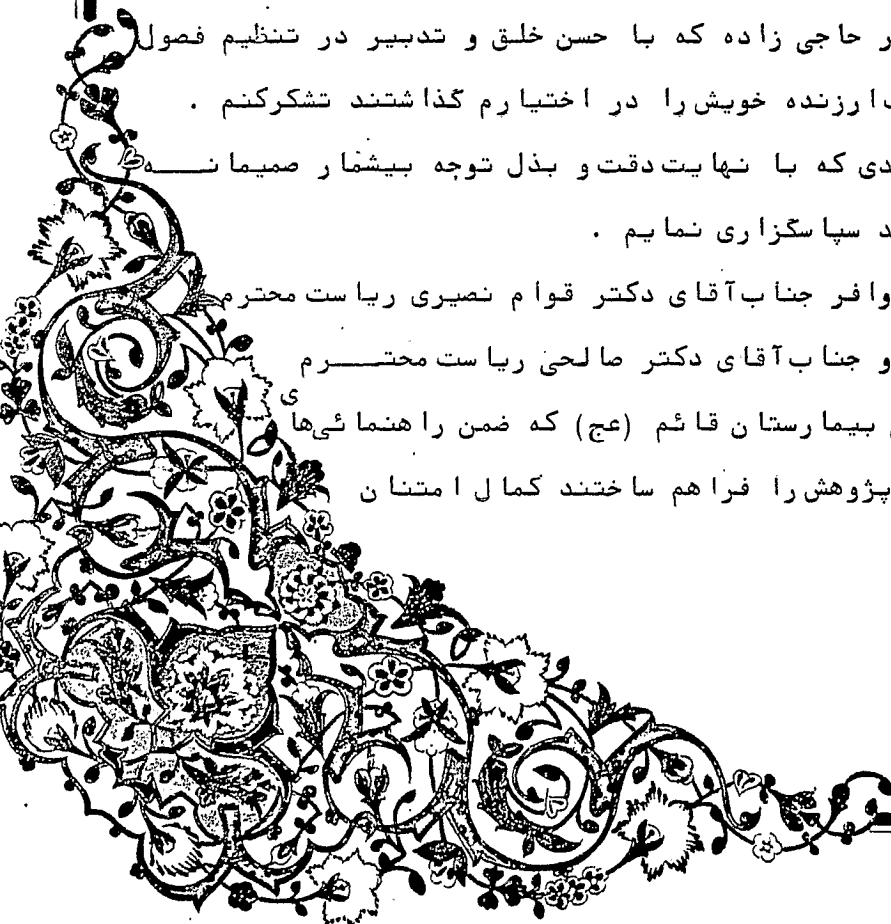
سپاس :

در آغاز کلام سپاس وستایش آن آفریدگار بزرگ را سزا است که خلعت زیبای عقل و اندیشه را به آدمی بخشید و بدین سان او را اشرف مخلوقات قرار داد. سپاس بی حد خداوندی را که راه هدایت را از طریق ضلالت بر آدمی روشن ساخت و جستجوی دانش را فضیلتی بس بزرگ قرار داد و پویایی، استواری، همت بلند، ایمان و اتکا به نیروی عظیم الهی را رمز موفقیت در این مسیر دشوار نامید.

خدای را سپاس که چند صباختی توفیق علم اندوزی و دانش پژوهی را نصیبم کرد تا در پیشگاه با عظمت او خاضعانه دست نیاز دراز کنم و کوله بار این سفر طولانی و پر فراز و نشیب را با توشه علم همراه سازم. در محضر بزرگانی که خود سختیهای راه را دیده و طعم تلخیها و شیرینیهایش را چشیده اند تلمذ نمایم و در محیط مقدس تعلیم و تعلم مدتی گدازم برداشته و بدین سان از دنیای بیکران علم ذره ای برگیرم. بر خود واجب می دانم کمال تشکر را از استاد محترم راهنما جناب آقای احمدی که نتایج کارم را مرهون زحمات و راهنماییهای ایشان در تمامی مراحل می دانم ابراز دارم.

از جناب آقای دکتر حاجی زاده که با حسن خلق و تدبیر در تنظیم فصول آماري این پژوهش تجربیات ارزنده خویش را در اختیارم گذاشتند تشکر کنم. از جناب آقای محمدی که با نهایت دقت و بذل توجه بیشمار صمیمانه همکاری و راهنمایی نمودند سپاسگزاری نمایم.

همچنین از مساعی وافر جناب آقای دکتر قوام نصیری ریاست محترم بیمارستان امید در مشهد و جناب آقای دکتر صالحی ریاست محترم بخش کبالت و شیمی درمانی بیمارستان قائم (عج) که ضمن راهنماییها ارزنده امکان انجام این پژوهش را فراهم ساختند کمال امتنان دارم.

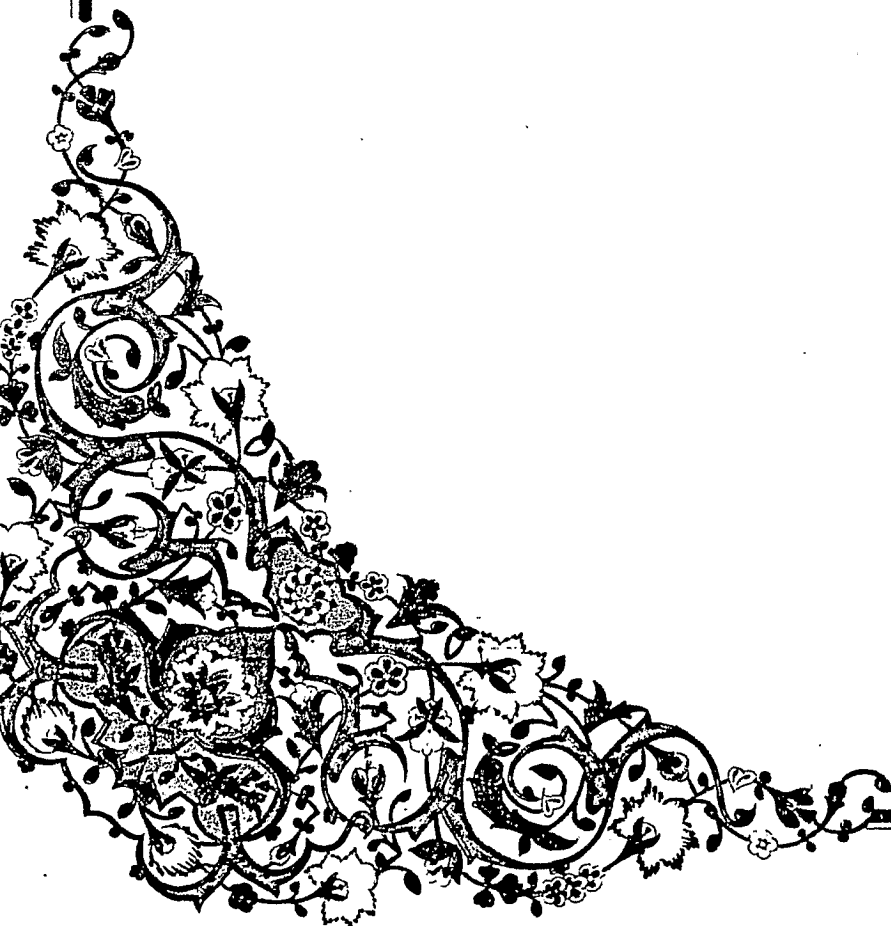

از جناب آقایان دکتر مخدومی ، دکتر نوفرستی ، دکتر یوسفی که
با نظرات مفید و ارزنده خود طی مراحل عملی پژوهش یاریم نمودند
تشکر می کنم .

از مساعدت پیگیر جناب آقای حسینی یزدی سوپروایزر محترم
آموزشی و سرکار خانم طاهریان مشرون محترم بیمارستان امید ، سایر
همکاران در خدمات پرستاری ، پرسنل محترم وزحمتکش بخش شیمی درمانی و
بخش آنکولوژی بیمارستان امید و پرسنل محترم بخش کبالت و شیمی درمانی
بیمارستان قائم (عج) که در انجام پژوهش صمیمانه همکاری نمودند
سپاسگزارم .

همچنین از کلیه دوستانی که در انجام پژوهش و برگزاری جلسه
دفاعیه متحمل زحمت شدند بویژه آقایان مظلوم ، راوری و صدقیانی که
در استخراج نتایج پژوهش کمک و یاریم کردند کمال امتنان دارم .

" بررسی میزان تاء شیر هیپوترمی در پیشگیری از
آلویسی در بیماران مبتلا به سرطان تحت شیمی درمانی "

توسط : علی محمد پور

این پژوهش یک پژوهش نیمه تجربی می باشد که در سال ۱۳۷۲ در دومرکز شیمی درمانی استان خراسان وابسته به دانشگاه علوم پزشکی مشهد انجام گرفته است .

هدف از این تحقیق تعیین میزان تاء شیر هیپوترمی در پیشگیری از آلویسی در بیماران مبتلا به سرطان تحت شیمی درمانی می باشد . بدین منظور ۳۸ بیمار که جهت شیمی درمانی مراجعه نمودند ، بطریق مبتنی برهدف انتخاب و به دو گروه کنترل و آزمایش تقسیم شدند . بیماران دو گروه از نظر سن ، جنس ، مقدار و نوع داروها و کلیه عواملی که بر ریزش موها تاء شیر دارند جور شده و در ابتدا قبل از شروع شیمی درمانی تعداد موها در چهار ناحیه سر (فرونتال ، اکسی پیتال ، پاریتال و وسط سر) در یک سانتی متر مربع با استفاده از ذره بین شمارش گردید . سپس گروه شاهد به روش روتین و بدون استفاده از هیپوترمی تحت شیمی درمانی قرار گرفته در حالیکه گروه آزمایش بمدت ۴۰ دقیقه (۱۰ دقیقه قبل تا ۳۰ دقیقه بعد از دریافت داروها) تحت هیپوترمی قرار گرفته و دمای سطح سر آنها در حد 5 ± 10 درجه سانتیگراد حفظ گردید . بیماران در هر گروه برای دو سیکل شیمی درمانی تحت بررسی قرار گرفتند و تجزیه و تحلیل اطلاعات

جمع آوری شده توسط پرسشنامه و چک لیستها با استفاده از نرم افزار SPSS صورت گرفت .

نتایج پژوهش اختلاف معنی داری بین تعداد موها قبل و بعد از شیمی درمانی در هر دو گروه نشان داد . این تفاوت بین نواحی مختلف سر نیز وجود داشت . ($P < 0.001$)

نتایج نهایی این پژوهش حاکی از آن است که میزان ریزش موها در گروه شاهد ۷۲٪ بوده در حالیکه در گروه آزمایش با همان شرایط اما تحت هیپوترمی به ۳۰/۴٪ تقلیل یافت و این تغییر بیانگر تاءثیر هیپوترمی در پیشگیری از آلوپسی بیماران تحت شیمی درمانی به میزان ۵۷/۸٪ می باشد .

فهرست مطالب
=====

صفحه	عنوان
الف	چکیده پژوهش
	فصل اول :
۱	زمینه پژوهش
۸	اهمیت پژوهش
۱۲	اهداف پژوهش
۱۲	پیش‌فرضها
۱۲	سوالات پژوهش
۱۳	تعریف واژه‌ها
	فصل دوم :
۱۷	سرطان
۳۰	شیمی درمانی
۴۱	آلویسی و هیپوترمی
۵۴	مروری بر مطالعات انجام شده
	فصل سوم :
۶۸	روش و نوع پژوهش
۶۹	جامعه پژوهش
۶۹	نمونه پژوهش
۷۰	روش نمونه‌گیری
۷۰	ویژگیهای نمونه

صفحه	عنوان
۷۲	محدودیت‌های پژوهش
۷۲	محیط پژوهش
۷۲	ابزار و روش گردآوری داده‌ها
۷۴	روش تجزیه و تحلیل داده‌ها
۷۵	ملاحظات اخلاقی
	فصل چهارم :
۷۷	یافته‌های پژوهش
۱۱۲	تجزیه و تحلیل
۱۲۳	نتیجه‌گیری نهایی
۱۲۴	موارد کاربرد در پرستاری
۱۲۵	پیشنهادات برای پژوهش‌های بعدی
۱۲۶	چکیده پژوهش به انگلیسی
۱۲۸	فهرست منابع و مآخذ
	ضمیمه :
	پرسشنامه و چک‌لیست

فصل اول

عنوان پژوهش :

" بررسی میزان تاءثیر هیپوترمی در پیشگیری از آلپسی
در بیماران مبتلا به سرطان تحت شیمی درمانی "

زمینه پژوهش :

ذهن پرتلاش و جستجوگر بشر همواره در پی کشف حقایق و درک واقعیتها
بوده است و در بین سئوالات بی شماری که در دنیای بیماریها مطرح است ، از
خود می پرسد ، براستی سرطان چیست ؟ و طبیعتش چگونه است که افراد
از نام آن وحشت دارند ، آیا امکان پذیر نیست که بیماران مبتلا به آنرا
درمان کرد و یا بر اساس آموزشها و یک سری طرحهای مراقبتی ، درمانی
صحیح و اساسی برای چند وقت به عمر آنها افزود و یا زندگی راحت تر و
آرامش بخش تری برای آنها فراهم آورد ؟

در سال های قبل از ۱۹۳۰ سرطان بعنوان بیماری لعنت شده ای تلقی
می گردید و تشخیص آن حتی بین افراد مطرح نمی شد و آنرا از بیگانگان
پنهان کرده و خطرناک ترین بیماری موجود زنده و نابودکننده انسان
می دانستند . (م ۱۰ / ص ۸۱)

امروزه نیز سرطان یکی از بیماریهای شایع بوده و از نظر شیوع در
ایالات متحده آمریکا ، پس از بیماریهای قلب و عروق دومین رتبه را بخود
اختصاص داده است ، بطوریکه هر سال حداقل ۹۳۰،۰۰۰ آمریکائی ، وجوود
سرطان در یکی از قسمتهای بدنشان تشخیص داده شده و بیش از ۴۷۲،۰۰۰ نفر
آنها جان خود را از دست می دهند . (م ۳۱ / ص ۲۶۲)